

O I S O V I N Y

Nepostradatelný informační a inspirační zdroj pracovníků býv. OIS

Pravicový, liberálně-konzervativní chem.inž. občasník. Založeno r. 1996

Slovo úvodem

No a je tu zase *Máj*, měsíc lásky. Technické služby ometou z Máchova pomníku na Petříně holubí trus, aby milence nic nerušilo, ovocné stromové pokvete jak divoké, zkrátka idyla. Jen politici na Máchu nedbají a budou se hádat dál. A my starší to zpovzdálí vše pozorujeme a víme své. Možná se i usmějeme a povzdechne si, *jó máj, bejvávalo*. Ale příroda, ta si jede po svém, kvete a pučí. Spoléhá na to, že letos budou zmrzlí muži snad shovívaví. Ostatně je to i v našem zájmu, aby bylo konečně dost třešní, merunek a jablek. Milenci randí o sto šest, ale květnovým sňatkům se tradičně vyhýbají. I když by dnes už nemuseli, ale co kdyby na té pověře něco bylo! Užijte si máje, vyletujte. Vždyť nejen Praha je v květnu nejkrásnější.

Motto

Nejhorší je, když myslíš, že víš...

Z citátů, reklam, inzerátů a...

- „V nouzi poznáš přítele, v blahobytu přítelkyni.“
- „Mužský mozek je neuvěřitelný orgán: pracuje 24 hodin denně po 365 dnů v roce, od narození až do chvíle, kdy se zamilujete.“
- „Proč ženy vždy vědí, kde co je? Protože to tam přendaly z místa, kde to bylo.“
- „Nedej na první pohled, podívej se podruhé!“
- „Neúspěšní psychopati sedí v kriminále, ti úspěšní v čele správních rad.“
- „Někdo skrývá v řeči myšlenky, jiný jejich nedostatek.“

Víte, že?

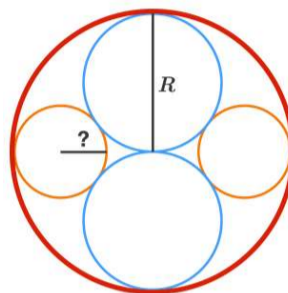
- Mount Everest je se svými 8 848 m nejvyšší horou světa. Pokud budeme počítat celkovou výšku, nejen tu nadmořskou, je nejvyšší horou světa havajská sopka Mauna Kea. Nad mořem má sice výšku 4 206 m, ale od úpatí na mořském dně až po povrch měří 10 205 m.
- Z našeho genomu překvapivě jen 2,5 % DNA kóduje naše tělo a jeho funkce! Zbytek je tzv. *junk* DNA, která do našeho genomu pronikla působením virů za evoluce už třeba od hmyzu. Takových genů je na sto tisíc. Většina z nich je ovšem deaktivována (metylací) a jen pár se může projevit. Junk DNA má ovšem smysl. Nařadí naše důležité geny, takže když pronikne DNA nového viru, narazí nejspíše na ni.
- S bojem proti bakteriím to nepřehánějme. Zjistilo se, že když vydesinfikujeme naše WC, osídlí ho po několika spláchnutích nežádoucí fekální bakterie. Po delší době nečistění však nad nimi převládnu neškodné kožní bakterie z nás. Bakterie si konkurují v obsazení povrchů a řada neškodných nebo dokonce užitečných tak zabírá i místo, kde se nemohou uchytit ty škodlivé. To se nyní zjišťuje i v nemocnicích.
- Na Šumavě žije kolem 10 kusů losů, až 60 rysů, na Kokořínsku i jinde vlčí smečka a v bývalém vojenském prostoru Milovice narazíte na řadu uměle vysazených zvířat. Najdete zde divoké koně z britského Exmoru, stádo pratura, kterého získali Holanďané zpětným šlechtěním. Množí se zde i šakal obecný. Nechybí tady ani zubr evropský, který sem byl přivezen z Polska. U Bezdězu, pokud budete mít štěstí, můžete na osluněných stromech narazit na tesaříka alpského, modro-černého až 4 cm dlouhého brouka. A na roháče můžete v květnu narazit i na Petříně. Protože na vlka nemáte šanci v přírodě narazit pro jeho plachost, můžete je pozorovat v oboře u Srní na Šumavě, kde je uprostřed výběhu umístěná

300 m dlouhá vývýšená lávka s pozorovacími přístřešky.

- Podprsenku si dala patentovat v listopadu 1914 Mary Phelps Jacobová. Americká spisovatelka, skandalistka a mecenáška umění.

Zajímavá matematika

Na obrázku jsou červené kružnice vepsány dvě a dvě kružnice, modré a oranžové, které se dotýkají. Dovedete spočítat poloměr menší oranžové kružnice? Starý Pythagoras bude na vaší straně.

Patagonie

Patagonie je označení pro rozsáhlé území na jihu Jižní Ameriky. Na severozápadě ji ohraničují Andy, na severu řeka Río Colorado. Většina Patagonie náleží Argentině, zbytek Chile. Na jihu Patagonie se nachází

souostroví Ohňová země. Tolik Wikipedie. Pokud nemáte v úmyslu vydat se až do Antarktidy, v

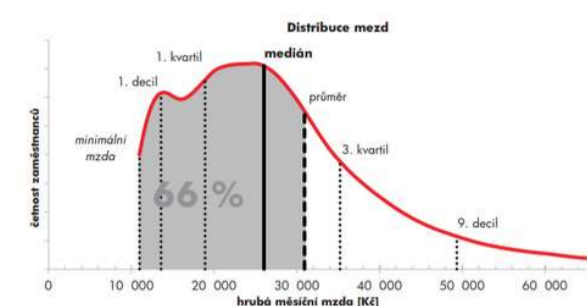

Patagonii se ocitnete nejjihněji, jak je to jen na zeměkouli možné. A do Antarktidy je to odsud co by

kamenem dohodil. Už název téhle oblasti napovídá, že se jedná o místo „na konci světa“, kde se drsná realita snoubí s nevšední krásou a nabízí prožití aktivní dovolenou v zemi kontrastů a nádherné divoké přírody. A tam se právě vydal Jirka Juda v rámci plnění si svých snů. Potěšte se jeho fotografiemi, ale není to jen idylka. Jak říká Jirka: „v Patogonských Andách když je slabý vítr, tak se chodí v předklonu, když je normální, tak chodit nelze. Dokud jsem to nezažil, nevěřil jsem. Je naprosto šokující, že přes „oteplování“ tam ledovce rostou. Na ně jsme tam jeli a užili si to, neb jsme měli neskutečně štěstí na počasí, nepršelo a většinou byl jen slabý vítr.“

Jak jsou rozloženy u nás mzdy

Kalendárium

- 31.5. -1279 Počátek vlády faraona Ramesse II., zvaného Velký
- 28.5. -585 (13.30 hod SEČ) - zatmění Slunce předpovězené Tháletem
- 14.5.1107 Svatopluk - Český kníže (1107-1109), sesadil Bořivoje II.
- 30.5.1434 Bitva u Lipan, konec husitství
- 29.5.1453 Turci v čele se sultánem Mehmedem II. dobyli Konstantinopol, Byzantská říše zanikla.
- 7.5.1458 Korunovace Jiřího z Poděbrad českým králem
- 30.5.1635 Třicetiletá válka: v Praze byl uzavřen tzv. pražský mír mezi císařem Ferdinandem II. a saským kurfiřtem Janem Jiřím, čímž postupně začalo usmiřování císaře s říšskými zeměpány
- 27.5.1703 Založení Petrohradu carem Petrem I.
- 18.5.1756 Anglie vstoupila do válečného stavu s Francií (sedmiletá válka)
- 5.5.1824 Napoleon umírá na ostrově Svatá Helena (* 15. srpna 1769)
- 16.5.1868 Položen základní kámen k Národnímu divadlu
- 12.5.1905 Ukončen provoz koňky v Praze
- 4.5.1919 Tragicky umírá Milan Rastislav Štefánik, slovenský politik a generál francouzské armády (* 21. července 1880)
- 8.5.1945 Kapitulace německého Wehrmachtu - konec II. svět. Války
- 11.5.1960 Mosad unáší A. Eichnama z exilu v Argentině.
- 15.5.1988 Stažení sovět. vojsk z Afganistanu. Odsun ukončen 25. 2. 1989
- 2.5.1989 Maďarsko odstranilo zátarasy na hranicích s Rakouskem.
- 2.5.2011 V noci z 1. na 2. květen dopadlo a zastřelilo americké komando nejhledanějšího teroristu Usámu bin Ladina v tajné rezidenci v pákistánském Abbottábádu

Naše vnitřní ZOO

Možná vás překvapí, že ve svém těle nejsme sami. Žije v nás totiž na sto miliard bakterií. Naprostá většina z nich nám pomáhá a žije s námi ve shodě. Mohou za to, že jsme o více, jak kilogram hmotnější. Člověk má v genomu jen asi 22 tisíc genů, ale těch bakteriálních máme v těle několik milionů. A protože každý z nich představuje návod na nějaký biologický proces, není divu, že bakterie jsou pro fungování našeho organismu zásadní. Nejznámější je náš střevní **mikrobiom**, který osídluje náš střevní trakt. Bakterie nám pomáhají s trávením potravy, produkují vitaminy, posilují imunitní systém a chrání nás před agresivními nájezdníky. A není to u všech lidí zdaleka stejné a náš mikrobiom přispívá k naší individualitě. Třeba Japonci dovedou na rozdíl od nás Evropanů trávit řasu *nori*, kterou se například obaluje suši. Když ji konzumovali syrovou, přenesli do svých střev i mořskou bakterii, která se řasou *nori* v moři běžně živí. A i když tato bakterie v lidském traktu dlouho nevydrží, stačila na bakteriálním střevním tržišti

předat tyto trávící geny některým zdejšími bakteriím a fungovalo to.

Ale naše bakterie ovlivňují náš život mnohem více, než přes trávení. Mají vliv na učení, paměť, prožívání emocí nebo sklony k depresím. Antidepresiva by tak v budoucnu mohla doplnit i dávka pečlivě vybraných bakterií. Dítě se během porodu setkává s „hodnými“ bakteriemi z matčiny pochvy, které slouží jako první kolonizátoři střev. Ale stále více dětí, u nás asi čtvrtina, přichází na svět císařským řezem. Prvními osadníky jsou v takovém případě bakterie z kůže a střevní mikroflóra se vyvíjí odlišně. Vyšší výskyt alergií, astmatu a nejrůznějších infekcí může být ovlivněn právě touto skutečností. Kdo ví, třeba jednou budou novorozenci po císařském řezu uměle vyzbrojováni těmi správnými druhy.

A jsme u antibiotik. Ta spolu s infekcí zabíjejí i naše mikrobiální já, které se tak po jejich úderu jen těžko vzpamatovává a může se změnit. Proto se u lehčích nemocí vyplatí pár dní poležet s horečkou. Váš mikrobiom vám za to poděkuje. *volně dle Meteoru*

Moudra starého Winstona Churchilla

Není nic, co by ti stát mohl dát, aniž by si to dříve vzal sám od tebe.

Nejlepším argumentem proti demokracii je popovídat si pět minut s průměrným voličem.

Úspěch spočívá v tom, že procházíte od jednoho selhání k druhému bez ztráty entuziasmu.

Dobrá řeč musí být jako ženská sukně. Dost dlouhá, aby pokryla předmět a dostatečně krátká, aby vzbudila zájem.

Pesimista vidí obtíž v každé příležitosti, optimista vidí příležitost v každé obtíži.

Pokud si Británie musí vybrat mezi Evropou a volným mořem, musí si vždy vybrat to druhé.

Ano, demokracie je nejhorší formou vlády, s výjimkou těch, které jsme už vyzkoušeli.

Jeden muž s přesvědčením, převyší sto mužů jen s názorem.

Hlavní neřestí kapitalizmu je nerovnoměrné rozložení bohatství. Hlavní neřestí socialismu je rovnoměrné rozprostření chudoby.

Nehleď na to, jak velkolepá je strategie, měl by ses občas podívat, jaké jsou její výsledky.

Neučíníte chudáky bohatými tak, že uděláte z boháčů chudáky.

Lež stačí oběhnout půl zeměkoule, než si pravda stačí natáhnout kalhoty.

Život může být buď akceptován, nebo změněn. Pokud není akceptován, musí být změněn. Pokud nemůže být změněn, musí být akceptován.

Mám pocit, že národ, který se snaží probojovat k prosperitě přes zdaňování, je jako muž, který stojí ve vědru a snaží se sám zvednout za držadlo.

Budu se raději přít se stem idiotů, než aby jeden souhlasil se mnou.

Člověk nakažený islámem je mnohem nebezpečnější, než pes nakažený vzteklinou.

Usmiřovatel je muž, který krmí krokodýla v naději, že bude sněden jako poslední.

Diplomacie je umění, jak posílat lidi k čertu tak, aby se ještě ptali na cestu.

Všichni jsou pro svobodu slova. Téměř není dne, ve kterém by nebyla opěvována. Někteří lidé si to ale vykládají tak, že právě oni mohou říkat co chtějí, ale když kdokoli jiný proti nim cokoli řekne, je to nehoráznost.

Nikdy nedosáhne svého cíle, když budeš zastavovat a házet kameny po každém psu, který štěká.

Strach je reakce. Odvaha je rozhodnutí.

My formujeme budovy a budovy formují nás.

Národ, který zapomene svou minulost, nemá žádnou budoucnost.

Pokud nejsi ve dvaceti liberální, nemáš srdce. Pokud nejsi ve čtyřiceti konzervativní, nemáš mozek.

Jak nám Winston chybí a bylo by ho potřeba dnes...

Rusové mají kalašnikova, my bren

Nezapomenutelný samopal *kalašnikov* je ruským národním stříbrem neméně, než vodka. Ale už málokdo ví, že i my máme podobnou zbraň. Je jí

česko-britský kulomet *BREN*. Proslavil se v druhé světové válce a vyrobilo se ho na čtvrt milionu kusů. Vymyslel ho český konstruktér Václav Holec a brněnská zbrojovka s ním v r. 1935 vyhrála tendr na britský armádní lehký kulomet. Používal se i dlouho po válce. Název *BREN* vznikl jako **BRNO-ENFIELD**. V Enfieldu ho Britové vyráběli.

Ve zbraních jsme dobří, i když jsme zas tak moc nebojovali. Začalo to kdysi vozovou hradbou, pokračovalo *BRENem* a *Semtexem*. Teď nám podsouvají i novičok.

Budeme supermnohobuněčními?

Ať otevřete kterýkoliv mediální kanál, tak se tam omílá krize současné euro-atlantické civilizace. Že na tom něco je, o tom snad už nepochybuje nikdo. Humanitní univerzity obsadili levicoví neomarxisté, kteří nenechají na našem historickém obraze nic čistého. Můžeme za historický kolonialismus, oteplování a vymírání ledních medvědů. Být heterosexuálním bělochem není žádná sláva, teď jsou v módě menšiny a vzájemné multikulturní obohacování. Vy jste sezdaní a žijete ještě v rodině? Ale jděte, to jste hodně pozadu. A sex? Raději zpytujte svědomí, komu jste před lety sáhl na koleno, či nedej bože i někam dále.

Je to bláznivá doba, chce se pousmát. Ale všechny bláznivé doby byly současně i nebezpečné a nekončily dobře. Globalizace neznamená jen to, že budeme jíst stejné jogurty a pít stejnou colu. Multikulturní masa má pak také stejné potřeby a názory. A je lépe ovladatelná. V pseudovolebách pak také zvolí tu elitu, která ji vytvořila. Každý by chtěl být součástí elity. A když to nejde ekonomicky, tak aspoň názorově. Vždy je dobré být ve velké bublině. Když se s nimi budu hádat, tak svou situaci rozhodně nezlepším. Vědí o mně všechno ze sociálních sítí, mé kroky sledují tisícovky kamer, identifikují mě na letištích a nádražích. Už mě mají, jen jsem ještě nevystoupil z davu.

Stane se s námi to, co se kdysi přihodilo buňkám? Kdysi jsme byli jednobuněční a svobodně jsme se proháněli po světě. Víc jsme se shromažďovali v místech, kde byla hojnost potravy. Kolonie buněk začaly postupně spolupracovat, až se spojily v mnohobuněčné organizmy. A tím zmizela rovnost. Někdo musel zajišťovat přijímání potravy, transport energie a někdo vyměšování. A někdo to vše řídil. Buňky postupně neměly na výběr, začal to neúprosně určovat genetický kód. Bude se takto strukturovat i naše společnost?

Elity to řídí a zformují si nás. Nervovými vlákny medií nám budou přicházet povely, co máme dělat a názory, které máme převzít. Každý budeme mít svoji úlohu, ten zásobování, vývoj technologií, jiný trávení a někdo vyměšování odpadků. Jedinci – buňky, které by nepracovaly v rytmu organizmu, natož aby něco chtěly samy, ho ohrožují a musí být odstraněny. Na to máme imunitní systém. Aby obnovil harmonii a pohodu. Nemáte pocit, že už to nastává?

A kdo bude řídit elity? Kdo řídí náš mozek a všechno to, co nás napadá? My sami? No nevim.....

Žijeme na kolotoči

Ano, naše Země je takový velký kolotoč a s tím je spojena spousta paradoxů, které si běžně ani neuvědomujeme. V našich končinách je v létě den delší, než noc a v zimě naopak, za což může sklon zemské osy. Avšak na rovníku trvá den (tedy doba světla) i noc stejných 12 hodin po celý rok. Proto se také na rovníku brzy a rychle stmívá, protože slunce tam zapadá z velké výšky skoro kolmo. Na pólech naopak trvá den půl roku. Na rovníku není nejtepleji v létě jako u nás, ale v den jarní a podzimní rovnodennosti, kdy je rovník osluněn nejkolměji. Vzhledem k rotaci Země, nefouká vítr z místa tlakové výše přímo směrem k tlakové níži, ale díky zdánlivé Coriolisově síle po kruhové spirále k níži. Vír kolem tlakové níže se točí na severní polokouli proti směru hodinových ručiček a na jižní opačně. To ovšem neplatí pro vír ve vypouštěné vaně, který má příliš malý průměr, než aby ho Coriolisova síla usměrnila. Slunce přímo v nadhlavníku vidí aspoň jednou v roce jen lidé v pásmu mezi obratníky Raka a Kozoroha (23,5 °, což odpovídá sklonu osy). No řekněte, žít na pevné ploché desce, kolem které by obíhalo Slunce, by byla nuda. Celý rok stejné počasí a vítr by foukal směrem k osluněné polední části, kde by nejlíc

stoupal teplý vzduch. Pršelo by v konstantním pásu, pravděpodobně po ochlazení v noci. Tak ještě, že se točí....

Stáří

Co je to stáří? Na rozdíl od štěstí, rozhodně ne muška jenom pouhá. Je to něco, co čeká většinu lidí, tedy pokud nemají to štěstí/smůlu že zemřou mladí. Pravdě se blíží bonmot, že jak jsi žil, takové máš stáří. Někdo celý život sportoval, tužil tělo, aby se na sklonku života ploužil na artritických kloubech, jiný zvolil skleníkový způsob šetření těla a často dopadl stejně. Rozhodující slovo má totiž genetický kód. Já ho zdědil po dost dlouhověkových rolnících a dědečkovi legionáři, který se dokázal dostat domů z války až přes Vladivostok. Ale kód nekód, tím že většinu dne vysedávám u počítače, musel jsem i já zavést každodenní, no spíš obdenní, cvičení aby se páteř nebourila. I tak to však chce občas od sebenapínavějšího googlení vstát a jít se trochu po bytě projít. Na to však stáří pamatuje a prostata to zařídí. A o to jde, aby si každý dokázal nalézt režim, který ho stárím provede.

Nejde však jen o tělo, i když to dovede dát zatracené najevo, že je tady, ale také o ducha. Ten naštěstí nebolí a jen se tiše vytrácí. Kupodivu se vytrácí odzadu. Vzpomínky na skopičiny ze školy si pamatujeme, ale co jsme měli dnes k obědu, dá večer často zabrat. A učit se něčemu novému? To je nekončící proces. Oblíbil jsem si k staru programovací jazyk Java a úspěšně v něm programuju. Přesto každého půl roku znovu pročítám jeho učebnici a vždy znovu žasnu, jaké krásné rysy ten jazyk má. Jestliže je v mládí opakování matka moudrosti, tak ve stáří je to záchranný člun Tiitaniku.

Také se vám den zkrátí? Díky „věčnému víkendů“ vstávám v 8 hodin a navíc vše mi jde už pomaleji a tak se k večeru vždy dívím, co jsem všechno zase nestihl. A jemná motorika? Takový malý šroubek od brýlí dovede pěkně potrápít. Ale říkám si lepší Parkinson, než Alzheimer – lepší vybryndat, než zapomenout vypít. Stáří také miluje pravidelnost. Ať už jde o televizní seriály nebo stolici.

Přes všechny tyto nářky však může stáří být krásným obdobím. Najednou už nic nemusím, jen můžu. Věnovat se svým koníčkům, na které nebyl dříve čas. Říkat otevřeně své názory a nestarat se o to, co tomu řeknou lidé. No není to krásné?

Stáří možná nejlépe vystihl ten Skot, co padal z dvacátého poschodí a v desátém si říká „no zatím je to dobrý“. Tak ať je!

Řešení úlohy: Poloměr oranžové kružnice je R/3.

A slovo závěrem

Čím mě štve naši spojenci? Že zahledění do svých hodnot, které se pomalu mění v pseudohodnoty, ztrácejí zbytky soudnosti. Pokud na základě *MeToo* lynčují producenty a jiné boháče (*zajímavé, že žádná žena neobvinila nějakého chudáka*), vem to čert. Ale v posledních letech jsme svědky i *politického MeToo*, kdy se nikdo neobtěžuje s nacházením důkazů viny a viník se hned trestá ve jménu vyšších hodnot. Začalo to zbraněmi hromadného ničení v Iráku, pak se popravil režim napraveného Kaddáfího v Libyi, novičok ještě nedozněl a už tu máme trest za údajné použití chemických zbraní Asadem v Sýrii. Zejména poslední dvě akce jsou charakteristické tím, že viník by musel být naprosto na hlavu padlý, kdyby ty činy takto provedl. V Sýrii je charakteristické, že když odpůrci Asada významně prohrávají, objeví se útok chemickými zbraněmi, aby vyvolal odvetu Američanů. Vám to podezřelé není? Asad je vysokoškolsky vzdělaný inteligentní diktátor a rozhodně není fanatikem.

Takovým postupem nás spojenci pomalu tlačí k větší smířlivosti s Ruskem. Putin má sice daleko k beránkovi, ukradl si zpátky Krym a destabilizoval Ukrajinu, ale na mezinárodním poli projevuje daleko více soudnosti. Historicky i kulturně patříme k Západu a na tom nemůže nikdo nic změnit. Ale každý takovýto lapsus zanechá jizvu na vztahu. Kdysi jsme Západ nekriticky obdivovali, a pak ho blíže poznali a teď ho začínáme s povzdechem tolerovat. A to není dobře pro nás, ani pro Západ.